

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Грицай А. М.

ст. викладач

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

м. Ніжин

Колесник І. В.

ст. викладач

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

м. Ніжин

Автори статті висловлюють свої міркування щодо важливості використання інноваційних методів на заняттях з практики англійської мови та діляться власним досвідом застосування деяких форм і методів інтерактивних технологій у своїй роботі.

Ключові слова: інноваційні методи, мовленнєві компетентності, комп'ютерні технології, інтерактивні методи, різноманітні джерела інформації.

THE USAGE OF INNOVATIVE METHODS IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES

The authors give their views on the importance of using innovative methods in English classes and share their experience of using some of the forms and methods of interactive technologies in their work.

Key words: innovative methods, language competences, computer technologies, interactive methods, various sources of information.

Позитивні зрушення у нашому суспільстві, приєднання України до європейської спільноти, нагальна потреба соціуму у володінні іноземними мовами, реформація системи освіти, нові досягнення у методиці навчання іноземних мов спонукають педагогів до осучаснення інноваційних методів та прийомів викладання ІМ у вищій школі на спеціальних факультетах. Оскільки головною метою навчання ІМ є її застосування мовцем як засобом спілкування, викладачам вкрай важливо і

необхідно організувати роботу на занятті таким чином, щоб ті, хто вивчає ІМ, були здатні застосовувати свої мовленнєві компетентності у повсякденних ситуаціях.

До сучасних передових методів навчання ІМ відносять використання комп'ютерних технологій та інших інтерактивних методів та прийомів.

Мультимедійні засоби мають свої переваги. Вони надають студентам доступ до різноманітних джерел інформації, підвищують їхню мотивацію і

отримати необхідну інформацію іноземною мовою, є ефективним засобом організації самостійної роботи студентів, надають можливості для розвитку творчих здібностей, сприяють кращому засвоєнню лексичного матеріалу, граматичних конструкцій та удосконаленню усного мовлення, створюють умови для реалізації свого інтелектуального потенціалу.

Використання мультимедійних технологій є надзвичайно ефективним, особливо, якщо відео або аудіо ролик співвідноситься з темою, що вивчається у межах певного модуля. Це також викликає зацікавленість з боку студентів, оскільки вони отримують інформацію з нових джерел.

На кожному занятті з практики мови один студент II курсу презентує новину, взяту з інтернетресурсу і наближену до тематики уроку. Перед презентацією цей студент вибирає лексичні одиниці, які на його думку, можуть викликати певні труднощі у розумінні його інформації, і готується пояснити їх значення англійською мовою. Після пояснення значень нових слів та презентації новини студент відповідає на запитання групи, викладача, і далі інформація обговорюється.

Застосування мультимедійних засобів допомагає студентам готувати проекти з різних тем. Після перегляду відео сюжету “Seven Wonders of Britain” студенти презентують міні-проекти “Some Glimpses of Life in an English Village”, “Seven Wonders of Ukraine”. Кожен студент відчуває, що успіх проекту залежить від якісного виконання

своєї частки завдання та вміння спільно розв'язувати проблеми. Це підвищує їхню відповідальність перед групою, спонукає до розкриття своїх інтелектуальних здібностей, ефективної співпраці та комунікації, критичного осмислення подій та бажання досягти певних результатів у вивченні іноземної мови. Слід також зазначити, що такі форми роботи мають свої переваги, вони є досить ефективними, адже у групах чи підгрупах студенти задіяні у колективній творчій діяльності, де вони можуть здійснювати взаємонавчання та взаємоконтроль.

Пошук та використання на заняттях нових інтерактивних методів та прийомів, зорієнтованих на індивідуальні особливості тих, хто навчається, вимагає творчого підходу від обох сторін – викладача і студентів. Продуктивність заняття забезпечується їх ретельною підготовкою. Студенти мають володіти теоретичними знаннями, а викладач має спланувати урок в такий спосіб, щоб кожен зрозумів завдання, цілі, усвідомлював власну роль в колективній роботі та приймав в ній активну участь.

Однією з цілей інтерактивного навчання є створення комфортних умов роботи для кожного студента, в яких він відчуває свою значимість, долає невпевненість у своїх мовленнєвих здібностях і отримує задоволення від власних перемог та здобутків.

Саме тому багато загальновідомих інтерактивних методів і прийомів використовується колегами нашої кафедри на практичних заняттях з англій-

ської мови. До цього списку можна віднести “Мозковий штурм”, “Інтелектульні карти”, “Шість розумних капелюхів”, “Карусель”, “Натовп”, “Інтерв’ю”, “Круглий стіл”, “Ланцюжок” та ін.

Так, нами широко застосовується метод “мозкового штурму”. Наприклад, починаючи вивчати тему “Театр”, студенти отримують завдання записати свої асоціації з цим словом і пояснити їх. Далі відбираються найцікавіші ідеї, які використовуються для обговорення питання про роль театру в формуванні всебічно розвинутої особистості.

Режим “Натовп” може бути застосований, наприклад, під час вивчення теми “Спорт”. Студенти рухаються в довільному порядку від одного співрозмовника до іншого з метою зібрати в якомога більшої кількості учасників інформацію про їх ставлення до певних видів спорту. Результати узагальнюються і представляються аудиторії, яка робить висновки щодо спортивної підготовки опитаних.

“Бесіда за круглим столом” – ще один інтерактивний метод, який, зокрема, використовується на заняттях з теми “Вибір кар’єри”. Студентам пропонується ситуація: ви – вчителі, які зібрані на конференцію, присвячену питанням досягнень, проблем і реформування освіти у вашій країні. Кожен заздалегідь продумує свій виступ. Завданням є уважно слухати виступи колег і логічно пов’язувати свої доповіді з попередніми. Наприкінці конференції необхідно колективно розробити пакет пропозицій щодо покращення ситуації в даній сфері.

Метод “Інтерв’ю” можна успішно застосовувати при вивченні багатьох розмовних тем та граматичних явищ. Так, після прослуховування аудіотексту про відомого мандрівника одна частина студентів виконує роль журналістів, решта “дають інтерв’ю”. В такій роботі мовленнєва компетентність розвивається на основі компетентності в аудіюванні.

Розвитку особистості майбутнього вчителя допомагає творча уява. Ця якість дозволяє вийти за межі “видимих” обставин, творчо уявити ситуацію, діяти в уявних умовах. Уявними можуть стати ситуативні обставини, сюжети рольового спілкування іноземною мовою. Прикладом таких уявних обставин може бути гра “Doctors and Patients”. Для того, щоб провести цю гру, необхідно поділити групу студентів на дві підгрупи, на “лікарів” та “пацієнтів”. “Пацієнти” ідуть на прийом до ‘лікаря’ з симптомами хвороби, які вони самі придумують, або ж викладач може дати їм кілька своїх ідей (наприклад, безсоння, втрата ваги, ожиріння і т. ін.). “Пацієнти” відвідують кожного “лікаря” по черзі, описують симптоми своєї хвороби і отримують поради від “лікарів” щодо їхнього лікування. Як тільки “пацієнти” проконсультувались у всіх “лікарів”, вони збираються разом у приймальні з тим, щоб поділитись враженнями про свої візити до “лікарів” та лікування, котре було призначене ними. Вони також вирішують, котрий із “лікарів” був найкращим, і котрий – найменш компетентним. “Лікарі” також збираються

разом на медичну конференцію, де вони обговорюють випадки зі своєї практики і які поради вони давали своїм “пацієнтам”. Запропонований вид мовленнєвої діяльності може бути використаний для опрацювання як лексичних одиниць по темі “Медицина”, так і граматичних структур, наприклад, непряма мова: “He said ...”, “He told me ...”; модалії should, must; моделі типу “He suggested that I should ...”, “He insisted on my doing ...”, “He told me to do ...”. [2,94]

Під час виконання вищезазначених видів роботи реалізується мета – міжособистісна комунікація, під час якої розвивається здібність студентів приміряти на себе ролі інших людей, інтерпретувати ситуації та конструювати власні дії.

Практика доводить, що інноваційні методи навчання іноземних мов є творчими за своїм характером. Вони допомагають розкрити інтелектуальний потенціал студентів, розвивати свої професійні компетентності та спонукають до пошуків шляхів самовдосконалення та самореалізації. Великий відсоток ефективності інноваційних методів та інтерактивних форм викладання іно-

земних мов у виші залежить від викладачів, їхнього бажання та уміння користуватися ними, бути педагогічно сучасними та творчо підходити до організації навчального процесу.

Література:

1. Азимов Э. Г. Новый словарь методических терминов (теория и практика обучения языкам) / Э. Г. Азимов, А. И. Шукин. – М.: «Икар», 2009. – 448 с.
2. Грицай А.М. Элементы творчости у навчально-пізнавальній діяльності студентів // Матеріали науково-практичної конференції. – Ніжин: Вид-во “Міланік”, 2008. – С. 94-97.
3. Заболотна О. Інноваційні технології викладання іноземних мов в умовах інтернаціоналізації освітнього простору // Порівняльно-педагогічні студії. – 2014. – № 4(22). – С.117-122.
4. Крамаренко С. Г. Інтерактивні техніки навчання, як засіб розвитку творчого потенціалу учнів // Відкритий урок. – 2002. – № 5-6. – С.7-10.
5. Панина Т. С., Вавилова Л. Н. Интерактивное обучение // Образование и наука. – 2012. – № 6 (48). – С. 32-41.
6. Пометун О. Як оцінити діяльність учнів на інтерактивному уроці // Доба. – 2002. – № 2. – С.2-6.
7. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. – К., 2004. – 192 с.